

M.A. Semester-3 Examination

503

Geography

March-2024

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સામાજિક ભૂગોળની વ્યાખ્યાઓ સાથે તેનો અર્થ સમજાવો અને તેના વિષયવસ્તુની ચર્ચા કરો. 14
- Or
1. સામાજિક ભૂગોળના વિકાસની ટ્રેકમાં ચર્ચા કરી તેનો અન્ય વિષયશાખાઓ સાથેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. 14
2. સામાજિક આંતરક્રિયા અને સંબંધોનાં માધ્યમોની યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. 14
- Or
2. સામાજિક આંતરક્રિયા અને સંબંધોને અસર કરતા ભૌગોલિક અને અભૌગોલિક પરિબલોનું ઉદાહરણો સાથે વિસ્તૃત વર્ણન કરો. 07
3. 'ભારતમાં ભૌગોલિક અને સામાજિક વિષમતા હોવા છતાં ભારતીય સમાજમાં એકતા છે' વિધાનને ચોક્કસ મુદ્દાઓ સાથે સ્પષ્ટ કરો. 14
- Or
3. ભારતમાં માનવ પ્રજાતિઓનું વર્ગીકરણના આધારે કયા છે? તેમાં શારીરિક લક્ષણોનાં આધારે વર્ગીકરણને વિગતે વર્ણવો. 14
4. 'શહેરીકરણ એક સામાજિક પ્રક્રિયા છે' આ વિધાનની ટીકાત્મક મુલવણી તેની લાક્ષણિકતા, કારણો અને અસરો સાથે કરો. 14
- Or
4. આધુનિકરણ પ્રક્રિયાની અસરને ભારતનાં ખેડૂત સમાજનાં સંદર્ભમાં યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે ચર્ચા કરો. 07
5. નીચેઆપેલ બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે અને દરેકના બે ગુણ છે. 14
1. મહત્વપૂર્ણ નોંધણીમાં કયા પ્રકારની માહિતીને સંગ્રહિત કરવામાં આવતી નથી.
 - A. લગ્નની નોંધણી
 - B. જન્મમરણની નોંધણી
 - C. દત્તક બાળકોની નોંધણી
 - D. સ્થળાંતરની નોંધણી
2. નીચેનામાંથી કઈ એક ભાષા ઇન્ડો-યુરોપિયન કુળની નથી.
 - A. હિન્દી
 - B. નેપાળી
 - C. ગુજરાતી
 - D. કન્નડ
3. નીચેનામાંથી દુરના અંતરેથી આંતરક્રિયા કઈ એક જગ્યામાં થાય છે.
 - A. વ્યક્તિગત જગ્યા
 - B. સાર્વજનિક જગ્યા
 - C. અંગત જગ્યા
 - D. સામાજિક જગ્યા

4. નીચેનામાંથી માનવ પ્રજાતીયોનાં વર્ગીકરણમાં કઈ પ્રશ્ન-સુચિ નો ઉપયોગ થતો નથી.
 - A. આંખ
 - B. નાક
 - C. કાન
 - D. વાળ
5. એકરૂપતાની પ્રક્રિયા માટે આદર્શરૂપ પરિબલોમાં કયાં એકનો સમાવેશ થતો નથી?
 - A. જગ્યા
 - B. સમય
 - C. ઉંમર
 - D. સાંસ્કૃતિક તફાવતો
6. રેડ ઇન્ડિયન અથવા તો અમેરિકન ઇન્ડિયન નીચેનામાંથી કઈ પ્રજાતિનાં છે?
 - A. કોકોસોઈડ પ્રજાતિ
 - B. મોંગોલોઈડ પ્રજાતિ
 - C. ઓસ્ટ્રોલોઈડ પ્રજાતિ
 - D. નેગ્રિટો પ્રજાતિ
7. નીચે આપેલમાંથી કયું એક ક્ષેત્રીય વિસ્તારમાં સૌથી મોટું છે?
 - A. સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્ર
 - B. સાંસ્કૃતિક કેન્દ્ર
 - C. સાંસ્કૃતિક વિસ્તાર
 - D. સાંસ્કૃતિક ભૂવચ્ચ

-
1. Explain the meaning of social geography with definitions and discuss its content. 14
- OR
1. Briefly discuss the development of social geography and explain its relationship with other disciplines. 14
2. Explain in detail with suitable examples the mediums of social interaction and relationships. 14
- OR
2. Elaborate with examples of the geographical and non-geographical factors affecting social interaction and relationships. 07
3. Explain the statement 'Indian society is united despite its geographical and social heterogeneity' with specific points. 14
- OR
3. What are the bases of the classification of human species in India? Describe in detail the classification based on physical characteristics. 14
4. Critically explain the statement 'Urbanization is a social process' with its characteristics, causes, and effects. 14
- OR
4. Discuss the impact of the modernization process in the context of Indian farming society with suitable examples. 07
5. All questions are compulsory and each two marks. 14
1. What type of information is not stored in important registrations?
A. Registration of marriage
B. Registration of births and deaths
C. Registration of adopted children
D. Registration of migration
2. None of the following languages are of Indo-European descent.
A. Hindi
B. Nepali
C. Gujarati
D. Kannada
3. Interaction takes place in a space from a distance from below.
A. Personal space
B. Public space
C. Personal space
D. Social space
4. Which of the following question lists is not used in the classification of the human species?
A. The eye
B. Nose
C. Ears
D. Hair

N 1700-4

5. Which one of the ideal factors for the process of homogeneity is not included?
 - A. Space
 - B. Time
 - C. Age
 - D. Cultural differences

6. The Red Indians or the American Indians belong to..
 - A. Caucasoid Race
 - B. Mongoloid Race
 - C. Australoid Race
 - D. Negrito Race

7. Which one of the following is the largest entity in area location?
 - A. Cultural Region
 - B. Cultural Point
 - C. Cultural Realm
 - D. Cultural Landscape

